

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt — kr.
Fél évre	2 frt — kr.
Negyed évre	1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik

minden Kedden

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

Erdőőr az irodában.

Az erdészeti hivatalok — akár kincstáriak, akár magánosok — irodáiba betekintve az ember szeme rögtön megakad az egyenruhás embereken, kik ott szorgalmatoskodnak az íróasztalok körül s hűségesen körmölik a letisztázás végett kiadott ügyiratokat. Ezek az egyenruhások egytől egyig szakképzett és szakvizsgázott erdőőrök.

Az államkincstár az altiszti állások szervezése alkalmával a nyolczvanas évek elején megállapítván az egyes rangfokozatokat és azoknak javadalmazását, egyuttal kimondta, hogy irodákban főerdőőrök s esetleg erdőőrök alkalmazandók.

A központi irodák rendesen nagyobb városokban vannak elhelyezve, hol nem csak az élet drágább mint faluhelyen, hanem rendszerint természetbeni lakások sincsenek s így az itt alkalmazásban álló altisztek bérelni kénytelenek maguknak lakást s ennek a házbére ritkán olyan alacsony, hogy a valóban csekélyre szabott lakáspénzből kifutná s így természetesen a hiányt a rendes fizetésből kell pótolni.

Nylván ezért intézkedett a fentebb hivatkozott szabályrendelet oly módon, hogy az irodákban, tehát a központokban első sorban főerdőőrök alkalmaztassanak, ámbár nem lehetetlen, hogy arra is figyelemmel voltak, hogy a főerdőőrök háta mögött már nagyobbbrészt hosszú szolgálati idő áll, melynek leforgása alatt testi erejük kimerült s nem bir többé azzal a ruganyossággal, mely a külső terhes

szolgálat végzésére okvetlenül szükséges. Az ilyeneknek tehát ez amolyan megérdemelt pihenésük lenne.

Önként fölmerül a kérdés, hogy vajjon helyes-e és megfelel-e a czélnek az erdőőröknek az irodában való alkalmazása.

Az irodai teendők legnagyobb része olyan, mely nagyobb előtanulmányokat nem csak az írásban általában, hanem kivált a helyesírásban megfelelő jártasságot s így az ott használt nyelvnek teljes tudását megköveteli. Igaz, hogy erdőőrökül — kivált a kincstárnál — csak olyan egyének lehetnének alkalmazhatók, kik a hivatalos magyar nyelvnek birtokában vannak, mert hiszen a pályázatokban mindenütt ott olvasuk, hogy a pályázó egyebek közt kimutatni tartozik „a magyar nyelvnek szóban és írásban való tökéletes birását,” kérdés azonban, hogy enneek a kikötésnek meg van-e a gyakorlati haszna?

A nyelvismeretre vonatkozó bizonyítványokat ugyanis nem az ahoz értő tanár vagy más hasonlatos egyén, hanem a helyi hatóság szolgáltatja ki, tehát sok esetben a községi bíró és jegyző, már pedig akár hány esetet tudunk magunk is, hogy ezek egyes más nemzetiség által lakott vidékeken minden egyebet tudnak, csak magyarul nem s ha talán egy kissé mégis, de tökéletesen bizony aligha s az ilyenek vannak hivatva azután bizonyítani azt, hogy valaki olyas valamit tud, mit ők maguk sem tudnak.

De tegyük fel, hogy az erdőőr született magyar s így anyanyelvét tudja; vajjon bizonyosság ez arra, hogy azon irni is helyesen tud? Hiszen

ösmerünk mi akárhány magasabb tanulmányokat végzett egyént, kik olyan távol vannak a magyar helyesírástól, mint Makó Jeruzsálemtől. Nyilvánvaló tehát, hogy az irodában alkalmazott erdőőrök legnagyobb része a neki tisztázás végett kiadott ügyiratokat csak a legkritkább esetben fogja egészen hibátlanul leírhatni, annyival is inkább, mert hiszen a fogalmazványok gyakran olyan macskakaparással vannak írva, hogy aki azokat kibetűzni akarja, az ugyancsak ismerje azt a nyelvet, a melyben írva vannak.

Természetes következménye ennek, hogy a hibákba eső erdőőr gyakran kap dorgálást, hanyagsággal van vádolva, mik minden egyéb alkalmasak, csak a munkakedv fokozására nem, már pedig az utóbbira ugyancsak nagy szükség lenne, mert hiszen az erdőőri pályára készülők a szabad természet kedvelői, sőt sokat talán éppen a pályának ez az oldala vonzza! ha azután az ilyeneket egyszerre az irodába helyezik s olyan munkakörrel látják el, melytől az ő lelki világuk távol áll, mi természetesebb hogy elkedvetlenednek, kivált, ha e mellé — mint ez a legtöbb esetben történni szokott — az elkedvetlenedés is hozzájárul. Az ilyenek között akárhányan akadnak olyanok is, kik készakarva tudatlanoknak s az irodai teendőkre alkalmatlanoknak mutatják magukat, csak az-

ért, hogy mint ilyeneket védkerületbe, tehát oda helyezték, hová őket szívük vágya vonzza.

Az alantasabb rangosztályba sorozott s így kisebb fizetéssel javadalmazott erdőőröket és erdőlegényeket és erdőszolgákat pedig egyáltalán nem kellene központi szolgálatban alkalmazni, mert ezek jövedelme nem áll arányban azokkal a kiadásokkal, melyekkel a városi élet össze van kötve. Az ilyenek megfelelő jövedelem hiányában csakhamar adósságba keverednek, a melyből azután egész életükön keresztül nem bírnak kibontakozni.

Szerény véleményünk szerint az erdőőrnek a helye künn van az erdőn, hol szakképzettsége megfelelő munkakörre talál és ennek révén csakugyan hasznossá teheti magát szolgálatadójával szemben.

Kik legyenek tehát azok, a kiket az irodai teendők végzésére alkalmazzunk?

Az irodába feltétlenül rendesen iskolázott s már kicsiny kortól kezdve a hivatalnoki pályára készülő egyén éppen szükséges, ki tanulmányai révén a reá bízott teendőket helyesen és önállóan vezetni képes. Az iroda vezetése legyen rendesen kinevezett iroda tisztre bízva, ki a reá bízottakért mindenkor a felelősséget is elvállalja; ennek legyen feladata a irattár kezelése és az egész iroda fölött való felügyelet, míg az egyszerű teendőket ügyes és

TÁRCZA.

Budapesti élményeim.

(folytatása).

A német által történt fölültetés miatt való elkedvetlenedést nem sikerült egészen ellensúlyozni, így hát nem a legrózsásabb hangulatban ballagtunk ki a kék Duna partjára, megtekintendők annak nevezetességeit. A Margit-hidnál kezdve sorba is vettük valamennyit: az új országházat az ő furcsa kutya — ember vagy ember — kutya alaku diszítéseivel. Valóban az ember nem tud eléggé bámulni a művészet zsenialitásán, mert hiszen közönséges lélek ilyen rettenetesen nevetséges alakokat és még hozzá valamennyit zászlócskával a kezeiben vagy első lábaiban csakugyan nem tudna létrehozni. A különben remek palotát meg akartuk nézni a Duna felől is, sajnos azonban, hogy

itt nyakunk kicsavarodásának veszedelme nélkül csak a magassága közepéig érhetett tekintetünk, pedig már így is paraszt hajszálon függött, hogy nem hátráltunk bele a Dunába, miből azonnal rájöttünk a tervezőknek a gőzhajós társasággal való összejátszására, mert csakugyan a Duna felől eső részét a palotának legfőllebb a folyam közepéről vagy a budai oldalról lehet csak becsületesen megnézni.

Lefelé haladva a víz mentén csakhamar oda értünk a magyar tudományos akadémia épületéhez és a legnagyobb magyar szobrához. Itt azután már sűrűbben jött a látni való. A lánczhid — hallomás szerint ujabban tervbe vették megalkotójának, a nagy Széchenyi Istvánnak nevére elkeresztelni, mit ennek emléke talán meg is érdemelt volna már régen — az ő hatalmas orszá-lánaival, melyeknek nagyra tátott szájából a művész kifeledte a nyelvet s állítólag e miatt öngyilkos is lett. Azután sorra vettük Deák Ferencznek, a haza bölcsének, majd Eötvös József bárónak, népnevelésünk magalapítójának a szobrát, a gyönyörű dunaparti palota-

képzett napidijasok végezhetik, természetesen ezek is olyan javadalmazással ellátva, mely részükre a tisztességes megélhetést biztosítsa, mert a mostani rendszer, melynél 50—60 krajczár napidij mellett vannak sokan alkalmazva, nem lehet előnyös magukra a hivatalokra sem. Jól javadalmazott és képzett egyének alkalmazása mellett még a személyzet száma is apasztható, mert az ilyeneknél nem csak a munkabírás, a képesség, de a munkakedv is meg van.

Természetes, hogy az olyan erdőőrök, kik a külső szolgálatot valamely oknál fogva teljesíteni nem bírják, vagy az olyanok, kik ezt maguk óhajtják, az irodákban könnyebb munkák végzésére tovább is alkalmazhatók lennének.

Legszerencsétlenebb gondolat mindenesetre az irodába büntetésből való behelyezés, mert itt nem csak a vétkes maga bűnhődik, hanem az iroda, sőt maga a hivatal is.

Tudomásunk szerint a földmívelésügyi minis-
teriumban már foglalkoznak az irodai szolgálat új berendezésével s talán már a legközelebbi jövőben ezen a téren nagy átalakulások fognak történni.

Erdősítések eredménye.

Lapunk 43-ik számában felkértük volt igen tisztelt olvasóinkat és barátjainkat, hogy az általuk telje-

sítet erdősítések eredményét s az e körül szerzett tapasztalataikat velünk közölni sziveskedjenek. Csak úgy elvétele egy-egy ily tudósítást közölni nem felel meg teljesen a célnak, szükségünk van minél több értesítésre, kivált pedig lehetőleg az ország minden vidékéről, mert csak így lesz alkalmunk hű tükröt nyerni a folyó év kedvező vagy kedvezőtlen voltáról. Most újból kérjük mindazokat, kik erdősítéssel szakszerűen foglalkozkodnak, hogy tudósításaikat beküldeni sziveskedjenek, kérve egyuttal -- miről multkor sok gondunk mellett megfellekedtünk -- arra is, hogy jelentéseikben nevezzék meg azt a czéget is, melynél az elvetésre került magvakat beszerezték s milyen volt ezek minősége, mert ez nagy befolyással lehet arra, hogy az egyes czégek megbízhatóságát megismerjük s jövőben a nyert tapasztalás szerint választhassuk meg beszerzési forrásainkat. A magvak esetleges átteleltetéséről is hasznos lesz a jelentésekben megemlékezni.

Az eddig bérkezett jelentések a következők:

I.

Nyék (Sopron m.) 1899. aug. 2.

Alulírt a nyéki védkerület volt urbéreseinél az 1899 év tavaszán erdősítettem 223000 különféle csemetével, nevezetesen.

32000 tölgy . . .	eredmény 80 százalék
42000 2 éves lúcz, „	90 „
42000 2 éves erd. fenyő „	80 „
23000 2 éves vörös fenyő „	75 „
6000 2 éves köris fenyő „	95 „
76000 2 éves ákác fenyő „	95 „

Elvetettem ezen kívül 33 hektoliter tölgy-makkot, melynél az eredmény ott, hol az egerek kisebb kárt okoztak, 60 százalék. Egyéb magvakból még 68 kilo-

sort, melyért a legnagyobb világvárosok is méltán megirigyelhetnek.

Még lejjebb haladva egyszerre csak lánglelkű költőnk, Petőfi Sándor gyönyörű szobra előtt találtuk magunkat, melyben hosszasán és néma kegyelettel gyönyörködöttünk.

Sorra vettük azután még a nagy vámház-palotát és a központi vásárcsarnokot. No már olyan hetivásárt, mint a milyen ebben van, csskugyan érdemes megnézni; kapsz ott mindett a vöröshagymától kezdve a legfinomabb nyalánkságokig, csak pénzed legyen hozzá.

Már szinte esteledett, mikorra mindezekkel elkészültünk s megvallva az igazat, a sok járkálásba annyira bele fáradtunk, hogy már alig álltunk lábainkon s így közös akarattal elhatároztuk, hogy a villámos vasuton megyünk vissza szállásunkra.

Ördögös egy masina ez, a melynek sem kéménye, som ló nincs eléje fogva és mégis úgy szalad, hogy az embernek a lélekzete is eláll bele. Mikor fölszáltunk,

annyi volt már benne a nép, hogy nekünk csak a közepén jutott állóhely s a nagy rohanásában úgy kellett ott egyensúlyoznunk, mint valami kötél-tánczosoknak. Úgy szorongtunk ott, mint a héringek a hordóban; volt ugyan a följárójánál két oldalt is táblácska ezzel a fölirással: „Megtelt“. ezt azonban a társaságnak hiven szolgáló kocsivezetője óvakodott kifelé fordítani s még mindig derűre-borura szedte föl az utasokat. A szép föliratban tehát csak minek bent ülők és állók gyönyörködhattunk, kiknek arra semmi szükségünk sem volt, mert hiszen a sok oldalba lökés és tyúkszem taposás nekünk eléggé bizonyította, hogy megtelt.

Végre megérkeztünk szállodánkba s neki láthatunk a jól megérdemelt vacsorának. Napközben még számos bajtárs érkezett az ország minden vidékéről s megható volt látni azt a folyton fokozódó örömet, mely minden egyes bemutatkozásnál szíveinket átjárta. Természetes, hogy mindnyájan közös vacsorához ütnék s fogyott az étel, folyt a bor és sör, áldomás meg áldomást követett. Eltartott volna tán reggelig is vig

grammot vetettem. melyeknél az eredmény a következő: luczfenyőnél 75 %, erdei fenyőnél 80 %, körisnél (taválról) 35 %, vörös fenyőnél 25 %, ákácznál 95 %.

Igy sétálgatunk mi, az állami kezelésbe vett volt urbéresek erdeinél alkalmazott vagyonközösségi erdő-örök, mert akadnak ám még elegenden, kivált művelte-lenebbek között, kik azzal tisztelnék meg minket, hogy sétálunk. Perse hogy sétálunk, különösen azok, kik abban a szerencsés helyzetben vannak — mint magam is — hogy 14, 15, 20—21 kilométer távolságra fekszenek egymástól a felügyeletünkre bízott községek, ezek bizony annak idején olyan séták, hogy marsübungnak is be-illenek, no de se baj, mi megtesszük kötelességünket, legalább majd az utókor hálával fog egykor meg-emlékezni rólunk.

A mi a mellékkeresetet illeti, az hátrózzottan meg van tiltva nálunk is, pedig mostani javadalmazásunk mellett ugyancsak ránk férne.

Most, a nyári hőségekben eszembe jut egy latin felirat melyet egyszer a tátrafüredi forrásnál olvastam s mely nem csekély mértékben érdekelheti tisztelt kartársaimat is, szól pedig ekképen:

„Dum me vides et hinc bibes, sitem pelles: sisto sité; alo vires sudam vites.“

Magyarul: „Ha látsz engem és iszol belőlem, elüzöd szomjuságodat; megszüntetem a szomjuságot; ápolom az erőt, de izzadva kerülj.“

Bizon óvakodnunk kell izzadságos szolgálatunkban a hideg forrásoktól, mert ez már soknak kalálát okozta.

Kolos István
védker. erdőőr.

II.

Kendi-Lóna (Kolos m.) 1899 július 31.

Kedvelt lapunk 43-ik számában foglalt ama szíves felhívásra, hogy az erdősítésről és idei vadszaporulatról értesítéseket küldjünk, legyen szabad nekem is bár csak szűkkörű, de tán mégis némi figyelmet keltő tapasztalataimat előadni. Igaz, hogy azok, miket itt röviden elmondandó vagyok, lapunk igen tisztelt olvasóinak nagy részénél ismeretes dolgok, csak az a baj, hogy tapasztalataikat nem igen közlik velünk, kik az ifjabb nemzedékhez tartozunk s ezeknek hasznát vehetnők.

A Teleki László Gyula Gróf úr kendi-lónai erdő-gondnokságában a Kendi-Lónán levő kopárok befásításával kísérletet tettünk lúcz-, erdei- és fekete fenyő, továbbá éger és köris csemetékkel. Legjobban sikerült ezek közül a köris, mit talán annak lehetne leginkább tulajdonítani, hogy ezeket a vadászerdei m. kir. erdőőri szakiskola szállította gondosan csomagolva és a legalkalmasabb időben; ez kevésbé vízenyős agyag talajban 80—90 százalék eredményt mutatott és igen szépen fejlődik. A körist siker tekintetében legjobban megközelíti a lúczfenyő ültetés, melyhez a csemetéket az itteni csemetekert szolgáltatta s így a csemeték már megszokták ezt a talajt és éghajlatot. Ezzel azonban — sajnos — végére is jutottan a dicséretnek, mert az erdei és fekete fenyő, meg az éger gyöngén sikerült.

A sikertelenséget a következő okokra vezetem vissza: az erdei- és fekete fenyő csemeték nagyon későn érkeztek s a hosszas szárazságban való szinylődés után legnagyobb részük elpusztult, az éger pedig sokat szenvedett a rossz csomagolás, hosszú út és az ültetés után bekövetkezett nagy szárazság miatt, mégis azt hiszem, hogy legtöbb kárt tett benne az itteni talaj

hangulatu multságunk, ha a másnapi gyűlés nem int a lepihenésre s így éjjel felé nehéz szívvel és még nehezebb fejjel hagytuk ott az asztalokat s tértünk pihenőre ki földszinten, ki a három emelet valamelyikén.

„Munka után édes a nyugalom“, mondja a példabeszéd, én azonban úgy találtam, hogy egész napi csavargás és ivás után még édesebb s csakhamar úgy elaludtam ruganyos ágyamon, mint a mormota, de hiába próbálja a magunk fajta, korán keléshez szokott ember a hosszú alvást, csak nem tudja azt megszokni s talpon van az első kakasszóra.

Igy voltam magam is és még alig pirkadt a hajnal, már talpon voltam s neki láttam az öltözködéshez. Hamarosán magamra rántottam a nadrágot s keresem a cipőt, hát uramfia nincs az sehol.

— Tyhü, az árgyélusát, itt nyilván tolvaj járt! — kiáltam boszusan s rohanok ki az ajtón a hosszú tornácra, melyen ajtó ajtó mellett volt, jelezve a szobák sokaságát.

Nagy meglepetésemre minden egyes ajtó előtt ott állt hol egy, hol két pár cipő, sőt még egy pár módos sarkantyus csizma is, nyilván valamely ide szált huszár tiszt tulajdona, csak az én ajtóm előtt nem volt semmi. Hátha valahogy azok közé tévedt az enyém is? tartsunk csak egy kis szemlét.

Sehol egy lélek nem mutatkozott s így bátran neki foghattam a kutatásnak és sorba vettem a sok lábbelit. Egyenkint fölemeltem, megszagoltam, i smertető jeleket kerestem, de csak nem akadtam rá sehol. Hátha — mondok — ez a csizma ette meg? ez nem is olyan lehetetlen, mert ha Egyiptomban a hét sovány tehén megehetette a hét kövéret, mért ne ehetné meg itt is az egyik lábbeli a másikat? Bele nyúltam a hasába, de biz az üres volt. Már pedig nyilván úgy lesz, hogy a szoszédjaim valamelyike vitte el a cipőmet és elment sétálni abban, hogy a magáét ne koptassa.

— No megálljatok — gondoltam magamban — majd megtréfállak én titeket!

salétromos volta, mi miatt vizünk sem iható. Ennek káros befolyásáról nagy elfoglaltságom miatt többet most nem írhatok.

A dúvadok gondos pusztítása után nyúl és fogoly állományunk elég szép.

Bálint László
urad. segéderdész.

III.

Kis-Sink (N.Küküllőm). 1899 augusztus 3.

Most egy éve lettem a nagy-sinki erdőgondnoksághoz kinevezve s kezeimre lett bízva a nádpatiki őrző, melyben hátralékban volt 196 k. hold vágásterületen a sarj kitakarítása és az utánpótlás, ezeknek végbevitelére pedig be volt jegyezve szolgálati könyvembe. Erre magam is elborzadtam, kivált a munkaerő hiánya miatt, mert az egész községben csak 105 ház van.

Nagy nógatásomra neki fogott ugyan a lakosság a munkának, de engem olyan görbe szemmel néztek, hogy szinte szorongás fogott el, mert hiszen magam is beláttam, hogy egyéb mezei munkájuk is lenne; de hát a kötelesség az első, tehát hajrá! hadd haladjon a munka Isten segédelmével. Még is segített a jó Isten mert az ősz folyamán nem csak hogy a régi hátralék föl lett dolgozva, de a mult télen levágott 20 k. holdnyi terület is a folyó év tavaszán be lett erdősítve, mit leginkább a mult évi jó makktermésnek köszönhetünk melyen még a gazdák a sertéseiket is megizlalhatták.

A kérdéses területek részint csemetékkel lettek beültetve, részint pedig tölgyekkel bevetve; mindkettő jól sikerült, kivéve azokat a helyeket, hol az egerek nagyobb számban voltak, mert ezek nem csak a makkvetésben tettek nagy pusztítást, de még a csemeték gyökereit is megrágták. A gonosz ellenség ellen egér-szerű alkalmazásával védekeztünk elég jó sikerrel.

A nevezett őrzőn kívül még a kis-sinki is gondjaimra volt bízva, mert abban egy minden szakképzettséget nélkülöző 60 éves egyén volt alkalmazva, ki az erdősítéshez csak annyit értett, mint a hajdu a harangöntéshez.

Ezt a kerületet már most állandón kezelem, mert az említett elődöm az erdők rendezése alkalmával mint szakképzettséget nélkülöző el lett bocsátva s így a helyettesítésért csak hálát adhatok az Istennek, mert különben most nyakamon lenne vagy 400 hold hátralék, melyet így három község határán már a mult év őszén szerencsésen lemorzsoltam.

A mult év őszén tehát a két őrzőben a következő erdősítéseket végeztem jó sikerrel:

Nádpaták községben 216 k. holdat tölgyekkel vetéssel és tölgy csemete ültetéssel, mely utóbbiból 26 k. holdon 200.000 tölgy csemetét ültettem el.

Nagy-Sink községben	8 k. hold tölgy makkal.
Kis-Sink	15 " " " "
Kálbor	150 " " " "
Boholecz	160 " " " "

Az összes terület a fentiek szerint 549 katasztrális holdat tesz ki, a mely területen legnagyobb részben a sarj is kitakarítandó volt.

Az egész erdőgondnokság területén 4000 holdat meghaladó erdősítések lettek fogantatva a mult év ősszén és az idei tavaszon; ezen kívül több száz holdat tevő kopár terület lett beültetve. Mindkét erdősítés igen jól sikerült.

László István
járási erdőőr

Fogtam magam és össze-vissza csereberéltem az egész regiment lábbelít úgy, hogy ember legyen, a ki a magáét összeválogassa. A huszártiszt csizmáját oda tettem egy pár módos kis női cipő helyére s mint a ki dolgát jól végezte, csöndesen visszasompolyogtam a szobámba s nekivetkőzve újból lefeküdtem, mint ha semmi sem történt volna.

A reggeli friss levegőn kissé áthültem s most jól betakaróztam; szempilláim csakhamar megnehezdedtek s talán az a pár korty jóféle hazai szilvórium is, mit sebtiben lenyeltem, hozzájárult ahhoz, hogy elszenderedtem.

Meddig tarthatott ez az álom, nem tudom, annyi azonban bizonyos, hogy egyszerre csak nagy ribillióra ébredtem föl.

A tornácra zürzavaros kiabálások hallatszottak, közbe czipőnél czipővel kiabálásokkal, majd segítség után való kiabálásokkal ékesítve. Gyorsan kiugrottam az ágyból s kitekintettem a tornácra nyíló ablakomon.

Érdemes volt kinézni, mert ilyen látványban csakugyan ritkán lehet gyönyörködni. A hány ajtó, valamennyi előtt hiányosan öltözött, bozontos haju alakok s mindegyik kezében egy czipő vagy csizma.

— Hol a lábbelim? Tolvaj! Zsiványj Szemtelen! hangzott minden ajkáról.

A láрма mind hevesebb, a veszekedés mind tüzebb lett, az egész csapat egy löporos hordóhoz hasonlított. Csak egy szikrára volt szükség, hogy fölrohbanjon az egész. Az a szikra pedig nem váratott soká magára.

Egyszerre valamely hevesebb vérű harcos kezéből kiröpült a czipő egyenest a legközelebbi szomszéd fejéhez s ez jel volt az általános támadásra.

Mint a neki zúdult méhraj hogy röpköd ide-oda, úgy röpködtek itt a suszter művészet remekei, feketébe borítva a látóhatárt. Közbe eget rázó zsivaj, sikoltozás. Most rohant föl a szálló személyete, azután a lejjebb lakók mind sorra. Békitő szavak, kurjongatások hallatszottak, a vége pedig az lett, hogy még nagyobb volt

LEVELEZÉS.

Balaton-Füred 1899 július 26

Tekintetes Szerkesztő úr!

Két különös vadászati kihágási esetről van szerencsém lapunk tisztelt olvasóit értesíteni. Az esetek a következők:

Egy vidékünkbeli földbirtokos a folyó év június havában kísértelt birtokára, megnézendő cselédjeinek munkálkodását s ez alkalommal vadászfegyverét is magával vitte; e közben a gabona közt egy szarvas tehenet vett észre s miután azt megközelítette volna, észrevette, hogy az erősen meg van sebezve s így nem tévovázott soká, hanem megadta neki a kegyelem-lövést, beszállította a községbe s itt húsát a falu szegényei között szétosztotta. A csendőrség megneszvelte a dolgot s daczára annak, hogy az illető földbirtokos birtokában van a vadászati jegynek, följelentette az illetékes hatóságnál a vadászati tilalom megszegéseért s mi most kíváncsian várjuk a tárgyalás eredményét.

Hasonló eset történt egy uradalmi kartársunkkal is, ki uradalma által a vadászatra fel van jogosítva. Ez f. é. június 23-án védkerületében egy sebzett agancsosra akadt s megadta neki a kegyelem-lövést s beszállította a pusztára, hol az uraság a húst cseléd-sege között osztotta szét, a csendőrség azonban ezt az esetet is följelentette s az említett kartárs 60 frt pénzbírságban lett elmarasztalva.

A mi vidékünkön a nemes vad tenyésztésével senki sem foglalkozik s így az csak mint váltó vad fordul elő, már pedig én a nyolczvanas években úgy olvastam az erdészeti zsebnaptárban, hogy a vadászatra jogosult a birtokán talált sebzett vadat — mely különben is elpusztulna — minden időben lelőheti, ennek húsa azonban a szegények közt kiosztandó. Kérem ennél fogva a szerkesztő urat, hogy erre nézve véleményét nyilvánítani sziveskedjék, mert annak esetleg sok kartárs veheti hasznát. (A dologgal lapunk jövő számában fogunk bővebben foglalkozni, most ezt lapunk szűk tere nem engedi. A szerkesztő.)

a zaj s a kékítők fején is elhangzott egy-egy kiröpitett czipő koppanása, Jó szerencse, hogy utoljára is kimerültek a küzdő felek s egy pillanatra megpihelve módot nyultottak a szálló személyzetnek közbelépésre s rövid magyarázat után kiki visszavonult szobájába a csizmatisztítóra bízva hogy válogassa ki a nagy zsibvásárból kinek-kinek a lábbelijét, mint ez ritka szakértelemmel meg is tett. Később behozta az én czipőmet is, mely tulajdonkép okozója volt az egész forradalomnak s én csak most tudtam meg, hogy ő vitte el kitisztítás végett.

(folytatása következik)

Ez alkalommal még egyre kérem tisztelt kartársaimat.

A napokban ugyanis megtisztelte szerény hajlékomat látogatásával Dvorák János udvari vadász, ki saját állítása szerint Radvánszki Béla báró úr szolgálatában áll Kurittyán, Borsod vármegyében s több napi ismeretség után leányom kezét is megkérte. Az illetőt mint derék, tisztességes fiatal embert volt alkalmam megismerni, miután azonban a köztünk való nagy távolság nem engedi, hogy róla közelebbi felvilágosítást szerezhsek, ez uton kérem fel igen tisztelt kartársaimat, hogy azok, kik őt közelebbről ismerik, szivezkedjenek engem úgy állása minémüségéről, valamint egyéni tulajdonságairól értesíteni. Kérésemet indokolja ama aggodalom, mely minden jó szülőt elfog akkor, midőn gyermeke jövőjéről van szó. A szives értesítésért az illetők már előre is fogadják legforróbb köszönetemet.

Papp János
ker. erdőőr.

Sárkány 1899 július 31.

Tekintetes szerkesztő úr!

A mennyiben közérdekű dolognak találná az alábbi eseményt úgy kérem kegyeskedjen kedvelt lapunk megfelelő helyén beilleszteni.

A sarkányi (fogarasvármegye) m. kir. Erdőgondnokság raktári szolgálatára beosztott Juhász József m. kir. erdőőr fogva tart egy kis stigliczet mely kalitkában az épület keleti oldalára volt megerősítve.

A mint e madárka szűk kalitkájában ide-oda vigan ugrándozott, mint egy hálát adva a mai nap gyönyörű voltaért, d. e. II órákor sokkal erőteljesebb stiglicz — valószínűleg him — gyönyörű szárnytollakkal vetődött oda, mely előbb csak távolról adott jelt magáról s később mind közelebb — közelebb csapkodott gyenge szárnyaival míg végre bátorságot vevén — reá szált a kalitkára.

A kalitkában levő igen boldognak érzé magát, mit azzal bizonyított, hogy mindjárt össze-csókolózik.

Még egy párszor az idegen elszált, de talán lelkiismerete furdalván, avagy természeti ösztön vitte-e reá, addig kapargálta vékony lábacskaival s feszítgette gyenge csőrével a kemény drótot meg be nem ment a kalitkába; ekkor pár heves mozdulat után oly forró csókolózást vitt végbe e két kis teremtes hogy az oda gyűlt közönség, mindegyike megirigyelte. —

Ez eset f. hó 22-én történt, de még fogalmunk sem lehet, hogy mi okozta, hogy az idegen reá vette magát a szabadság vesztesre? sem azt nem hallottuk, mikor elzengedezte volna hogy „a szerelem visz a sirba”. —

Szívélyes üdvözléssel maradok

igaz hive Kovács Sándor
m. kir. erdőlegény.

Különfelek.

Egy katona öngyilkossága. Három évvel ezelőtt történt Lösoncon, hogy Neumann Mór 25 gyalog-

ezredbeli katona a nadrágján levő fekete-sárga zsinórt azzal a kijelentéssel tépte le:

— Én nem szolgálom az osztrák császárt, hanem a magyar királyt!

A katonát azonnal becsukták s később a hadbíróság három évi börtönre s mint az ily esetben szokásos, három évi utánszolgálatra ítélte. Neumann nemrég szabadult ki a fogságból s újra megkezdte a katonai szolgálatot. Lát-szólag belenyugodott sorsába, de magában sokat busult. Szülei nemrég folyamodtak a hovádelmi miniszterhez, hogy engedje el a katonai szolgálatot fiuknak, elmebajos. A kérvényt azonban még nem intézték el. Neumann kétségbeesett és minap szolgálati fegyverével agyonlőtte magát. Szülei számára egy levelet hagyott hátra a melyben azt írja, hogy nem bírja még három évig tartani a katonai szolgálatot.

Nyolczszáz feleség. Nem valami közönséges halandónak van ennyi felesége, hanem Muzaffev Eddin persa sahnak. Hire is jött már, hogy idegbajos, mert sok gondot okoz neki a sok asszonynak rangjához méltóan való eltartása. A hirt azonban illetékes helyről megcáfolták már és a fiatal sah régi szokás szerint az idén is megtartotta a feleség választást. Minden esztendőben ugyanis huszonöt feleséget választ magának törvény szerint a sah, birodalmának legszebb leányai közül, a kiket rendszerint bemutatnak neki. A feleség-választás szertartásáról a következőket írja egy szemtanú:

Azokat a szülőket, a kiknek szép leányuk van, minden évben december 25-én figyelmeztetik, hogy a leányt tartsák készen a feleségválasztásra, a mely rendszerint januárban van a szabadban, a nép előtt egy egész sereg ragyogó szép, hófehérbe öltözött leány gyűlik itt össze. Énekelve mennek a tömeg előtt a számukra kijelölt helyre. Sokan közülök mosolyognak, nevetnek, kacérkodnak, de azért mégis csaknem valamennyin meglátszik a megindultság. Háromszor járnak körül a számukra kijelölt helyet, azután trombita szóra sorba állnak. Egyszerre óriás trombitaharsogás hangzik, mindenki a földre borul: jön a sah. A mindenség napja alig látszik ki a sok drága ruhából, sőt még a ruha alig látszik, annyi ékszer és drágakő van rajta. A sah lassan elsétál a lányok előtt, miközben az udvarmester minden leányt kezénél fogva odavezet hozzá. A sah megnézi tetőtől talpig, aztán fejével igen-t, vagy nem-et int, de egy kukkot sem szól az egész ceremónia alatt. Ha végignézte a leányokat, hideg méltósággal; egykedvűen visszasétál a sah palotájába. A kiválasztott leányok pedig nem tudnak hová lenni örömeikben, a ki nem választottak pedig nagyon busulnak,

Ebből az elbeszélésből különben kitűnik, hogy a sahnak nem mind a nyolczszáz feleségét tekintik törvényes asszonynak. A sah ugyanis csak három éve uralkodik és így igazság szerint csak hetvenöt felesége lehet.

Egy eltépett bankó miatt. Tarnopolból táviratozzák, hogy Podvolcyska mellett egy kis faluban egy eltépett ötvenes bankó három embernek okozta a halálát. Egy paraszt öt éves kis fiának ötvenes bankót adott a kezébe, amelyet a gyerek dirib-darabra szakított. A szegény embert a nagy pénz pusztulása annyira elkeserítette, hogy hirtelen haragjában egy erős fejszecsapással lemetszette a gyermeke fejét. A felesége a borzalmas gyilkosságra hangtalanul esett össze és szörnyet halt. A paraszt látva családja pusztulását, a padláson fölakasztotta magát.

A hamis bankóprés. Horváth István jász-ladányi gazda — noha a jobb módú gazdák közé tartozott — ha szerét ejthette, lopott tárgyakkal is gyarapította a saját földi javait. Ez év elején is azért került a jászberényi börtönbe, mert a lopáson érték. Itt, e csendes helyen, közös lakóhelyük volt Remcsik Elek szentendrei mesterrel, a kivel rájöttek a börtön csendes napjaiban és még csendesebb éjszakáin a meggazdagodás könnyű módjára. Remcsik ugyanis elárulta Horváth Istvánnak, hogy van neki Erzsébetfalván egy „bankóprés-gyáros” ismerőse, a ki kétezer forintért 10-es bankóprést, ezer forintért meg 5 forintosokat gyártó prést készít jóra való megrendelőknek. Horváth megörült a jó hírnek s kiszabadulván a börtönből, sietett Erzsébetfalvára a prés-gyároshoz, Popovics Ignác gépészhez, a kitől 300 frton meg is rendelt egy 5 frtosokat gyártó prést; minthogy azonban a vételárba csupán 70 frtot tudott fizetni, Popovics a nyomó és rajzlemezeket, festékeket nem adta ki Horváthnak mindaddig, míg ez a teljes rendelési összeget ki nem fizeti. A napokban akarta Horváth kiváltani a prés főalkat-részeit, de akkorra Popovicsot hasonló üzlet miatt elcsípték. Most az üzlettársak a jászberényi börtömben várják a banknóta végét.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos
Podh radszky Emil.

PÁLYÁZATI HIRDETME NY.

A majsai gazdaság pályázatot hirdet a nála üre-sedésbe jött erdőtisztai állásra. mely f. év szeptember hó 15-ig betöltendő s következő fizetéssel van egybe bekötve egy egész évre:

készpénz fizetés	800	frt.
pásztor fizetéshez	10	frt.
póstabérül	36	frt.
szántóföld	4800	□-öl

szabad lakás és a tüzeléshez szükséges fa, a szántó-föld megmunkálásához, termények beszállításához és malom fuvarokra összesen készpénzben 20 frt; engedélyeztetik 3 tehén tartása és 3 darab anyagöbée malaczaival.

Csak komoly, munkaképes, előirt képzettségű pályázók nyújtsák be folyamodványaikat és eddigi alkalmaztatásukról szóló bizonyítványaik másolatait, melyek vissza nem küldetnek Bischitz Lajos czimén, Maisa. u. p. Tolna-Hidegkút. 1—3.

Dr. Lendl Adolf állatkitömő intézete

Budapest, II. Donáti u. 7.

vesz:

egy kis medvebocsot ($\frac{1}{2}$ éves) és nagy sasokat és keselyüket,

kitömés czéljából, friss állapotban. Ezek az állatok nyúztatlanul és minden előkészítés nélkül zsákba vagy ládába csomagolva küldendők a nevezett intézetbe.

Köszönetnyilvánítás.

Ö Fensége Salvator Lipót főherczeg udvari mesteri hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.

Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherczeg rendkívül meg van elégedve az asbesttalppal bélelt cipőkkel. Ö Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttalpbéléssel, ugyanannál a cipésznél s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelőek, a mint megfelelőek voltak a szalonczipők. Zágráb, 1898 július hó 8-án. KRAHL, huszárcapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur! Az asbestbetéti cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszünt minden lábfájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábajom semmi további orvoslást nem igényel. Szíves tanácsát köszöni

Dánoson, 1897 évi szeptember 17-én.
tisztelő híve WEKERLE SÁNDOR

Nincs többé lábfájás!

Óvjuk lábainkat az izzadástól

Sem tyúkszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdagadat, sem lábégés.

Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbesttalpbélésel látja el.

Kettősvastagságu 1 frt 20 kr. egyszerű 60 kr. homoktalp 40 kr. gyermekeknek fele.

Az asbesttalpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállított.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Erdéseknek 10 % árengedmény.

Kapható kizárólag az Aasbestáru-gyár betéti társaság.
Budapest, VI., Szív-utca 18.

MEGJELENT

a

BLUM ÉS TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú czégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmívelésügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

czégünk ujjalag megbízott
a nagytekintetű erdőtiszték és az erdészeti altiszték egyenruha szállításával.

Tisztelettel értesítjük, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati czikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHÁK

a legjobb francia és angol divat szerint készíttetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly czégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni.

Kiváló tisztelettel

BUDAPEST, IV.

Sütő utca 2, Szervitater sarkán.

BLUM és TÁRSA

elsőrangú egyenruha készítő intézete.

Ő csász. és kir. Fensége József főherczeg udvari szállítói.
Szerb kir. udvari szállítók. A földm. m. kir. ministerium szállítói.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.